

Nr 461.

Av herr Pehrsson i Göteborg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 99, med förslag till lag om kommunalstyrelse på landet m. m.

I anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 99 »Förslag till lag om kommunala och kyrkliga val», hemställes om sådan ändring, att de kyrkliga valen måtte bibehålla sin karaktär av kyrkliga val men att de i övrigt i tillämpliga delar måtte anordnas i likhet med de kommunala valen.

I de över sakkunnigeförslaget avgivna yttrandena ha visserligen delade meningar i detta avseende kommit till synes. Därvid har dock starkt betonats, att den kyrkliga kommunen icke i strid mot den hittillsvarande utvecklingen må upplösas i den borgerliga utan bevaras till sin ideella och historiska särart. Första tillfälliga utskottet vid 1929 års kyrkomöte yttrade:

»För att politiska synpunkter i möjligaste mån skola hållas borta från detta val och dess kyrkliga karaktär må komma till uttryck, synes det böra tagas i övervägande, huruvida det icke låte sig göra att i stället för den nämnd, som handhar de kommunala valen, låta kyrkorådet, eventuellt förstärkt med behövliga tekniska medhjälpare, fungera såsom valnämnd, varvid möjlighet torde böra givas att, där så finnes lämpligt, uppdelas den väljande församlingen. Även om härvid den anmärkningen kan framställas, att de yttre formerna för valproceduren på detta sätt skulle komma att föga skilja sig från dem, som förekomma vid kommunala val, så bör man dock icke förbise värdet av det ideella moment, som ligger däri, att det kyrkliga valet förrättas under kyrkans egen ledning.»

Även om skilda meningar yppades om huru dessa val skulle anordnas och kyrkomötet på ärendets dåvarande stadium icke ansåg sig kunna taga ställning till lagförslagets detaljer, ansåg kyrkomötet det angeläget att framhålla de principiella kyrkliga synpunkterna och hemställde,

»att inga åtgärder måtte vidtagas, som kunna vara ägnade att försvaga den kyrkliga församlingens hittillsvarande självständighet eller försvåra strävandena att göra henne allt mera skickad att lösa de henne påvilade uppgifterna särskilt ifråga om det inre församlingsarbetet.»

Jag hänvisar i övrigt till motiveringen i min motion angående ändringar i Lag om församlingsstyrelse.

För att nå detta av mig angivna syfte synas mig ändringar i föreliggande lag böra göras i följande paragrafer:

Kap. 2 § 3 mom. 3, där domkapitel i stället för länsstyrelse må förordna om

indelning av valdistrikt, där sådant i de allra största församlingarna må anses nödigt;

§ 5 mom. 2. De kyrkliga valen må förrättas inför kyrkorådet såsom valnämnd. Kyrkorådet må därvid förstärkas med lämpliga personer, särskilt tekniska biträden. Därvid gives ju tillfälle att även utnyttja den sakkunskap, som de församlingens ledamöter äga, som sitta i den kommunala valnämnden.

Kap. 4 § 18. Om val av kyrkofullmäktige skall i vissa fall utsträckas över två på varandra följande dagar må bestämmas av kyrkorådet.

Kap. 5 § 20 mom. 3. Kungörelse om val av kyrkofullmäktige må utfärdas av kyrkorådets ordförande;

§ 34 mom. 3. Vid val av kyrkofullmäktige för stad synes domkapitlet böra vara den myndighet, som äger besluta, att de i mom. 2 omförmälda åtgärderna skola vidtagas.

Kap. 7 §§ 42 och 43. Sammanräkning av de vid val av kyrkofullmäktige avgivna rösterna må verkställas av domkapitlet.

Kap. 8 § 59. Här bör inskjutas »kyrkorådet» såsom ansvarig för att de anordningar, som avses i § 27, ordentligen verkställas.

Jag tillåter mig jämväl hemställa, att konstitutionsutskottet ville i lagtexten låta inarbeta de ändringar, som kunna föranledas av ett bifall till de av mig gjorda ändringsförslagen.

Jag tillåter mig med hänvisning till ovanstående hemställa,

att riksdagen ville besluta, att i Lag om kommunala och kyrkliga val vidtaga de ändringar, som erfordras för att de kyrkliga valen måtte bibehållas vid sin karaktär av kyrkliga val.

Stockholm den 12 mars 1930.

Per Pehrsson.